

İhracat iklimi endeksinde ılımlı iyileşme

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Aralık ayında bir önceki Kasım ayına oranla daha belirgin düzeyde yükselerek 50,9'a çıktığını açıkladı. **İSO** Endeksini yorumlayan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, Türk imalatçıların ihracat ikliminin 2024 yılının tamamında iyileşme kaydettiğini ve Türk firmaların 2025 yılına kilit ticaret pazarlarında daha dengeli bir talep ortamı görmeyi ümit ederek başladığını söyledi. İmalat Sektörü ihracat Endeksi'nde 50'nin altındaki rakamlar bozulmaya, üzerindeki rakamlar ise iyileşmeye işaret ederken, **İSO**'nun ölçümlerinde Kasım 2024'te 50,3 olan endeks Aralık 2024'te 50,9'a yükselerek nispeten bir iyileşmeye işaret etti.

Artışın zirvesi Ortadoğu'da

Aralık 2024'teki pozitif rakamlarla birlikte ihracat pazarlarındaki talep koşulları geçen yılın tamamında iyileşme başansı göstermiş oldu. Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracatının yaklaşık yüzde 7'sini oluşturan Ortadoğu ülkelerinden Mısır ve Lübnan'da ekonomik aktiviteler daralma gösterse de, Türk imalat **sanayisi** ihracatında önemli bir yer

tutan Suudi Arabistan ekonomik aktivitenin en çok arttığı ülke konumunda yer aldı. Yine bir Ortadoğu ülkesi olan ve genişleme hızının sekiz aylık zirveye ulaştığı Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Suudi Arabistan'ın ardından ikinci sırada yer aldı. Kuveyt'te üretim hızlı bir şekilde artarken, Katar'daki artış nispeten ılımlı düzeyde gerçekleşti.

ABD 3 aydır artış gösteriyor

Türk imalat **sanayi** ihracatı açısından önemli olan Hindistan'da Suudi Arabistan ve BAE'nin ardından en yüksek artışın kaydedildiği 3. ülke olurken. Çin ve Brezilya'daki aktiviteler ise ılımlı bir artış gösterdi. Türk imalat sektörünün ihracat pazarında yüzde 6 paya sahip olan ABD'de ise ekonomik aktivite Aralık'ta keskin bir artış kaydetti. Üst üste üç aydır artış gösteren ABD ekonomisi, Nisan 2022'den bu yana en yüksek artış hızına ulaştı.

Almanya'daki daralma devam ediyor

Türkiye'nin ihracatında en önemli paya sahip olan Avrupa ekonomilerindeki karışıklığın ise devam ettiği belirtildi. İngiltere, İspanya, İrlanda, Yunanistan, Kazakistan ve Rusya ekonomilerinin

de büyüme kaydedilirken, İspanya ve Yunanistan'da genişleme, yılın son ayında hız kazandı. Tüm bunlara karşılık Avrupa'nın lokomotif gücü Almanya ile Fransa, İtalya, Hollanda, Romanya, Avusturya, Polonya ve Çekya'nın üretim hacimlerinde düşüş gözlenirken en sert düşüş Avusturya'da yaşandı.

EURO Bölgesinde talep kırılған

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında görüşlerini dile getiren S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Talep koşullarının Aralık ayında da güçlenmesiyle birlikte, Türk imalatçıların ihracat iklimi 2024 yılının tamamında iyileşme kaydetti. Ancak bu olumlu genel tablo içerisinde, dünyanın farklı bölgelerinde birbiriyle oldukça çelişen eğilimler yer aldı. Orta Doğu bölgesi yıl boyunca büyümenin önemli kaynaklarından biri olurken, ABD'de de özellikle 2024'ün ikinci yarısında pozitif bir performans izlendi. Buna karşılık Euro Bölgesi'nde talep çok daha kırılған seyretti ve özellikle bazı ülkeler son derece belirgin zayıflık sergiledi. Türk firmaları, 2025 yılına kilit ticaret pazarlarında daha dengeli bir talep ortamı görmeyi ümit ederek başlıyor." dedi.

PARA | HABER

Üretim artıyor, işsizlik azalıyor

Sanayi üretimi 2024 Kasım'da aylık yüzde 2.9, yıllık yüzde 1.5 artış gösterdi. Kasım'da işsizlik oranı yüzde 8.6'ya geriledi. Aralık ayında kaybettirirse de, 2024 yılının en çok kazandırıcı külçe altın oldu. Aralık'ta ihracat iklimi toparlanırken, yılın ilk çeyreğinde ihracat ve ithalat beklentileri arttı...

BÜYÜMENİN öncü göstergesi sanayi üretimi 2024 yılı Kasım'da aylık yüzde 2.9, yıllık yüzde 1.5 arttı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre sanayinin alt sektörleri incelendiğinde Kasım'da madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi yıllık yüzde 6.6 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1.2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 11.1 arttı. Aylık bazda ise madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi yüzde 2.8, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 2 arttı. Kasım'da sanayi üretimi ara malında aylık yüzde 1, yıllık yüzde 0.5 artarken, sermaye malında aylık yüzde 8.4, yıllık 0.8 artış yaşandı. Yüksek teknoloji sanayi üretimi ise Kasım'da aylık yüzde 10.2 artarken, yıllık yüzde 2.9 azaldı. Sanayi üretimi Ekim'de yıllık bazda yüzde 3.1, aylık 0.9 gerilemişti.

İŞSİZLİK ORANI GERİLEDİ

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı Kasım'da bir önceki aya göre 84 bin kişi azalarak 3 milyon 72 bin kişi, işsizlik oranı 0.1 puan azalarak yüzde 8.6 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde yüzde 7 iken kadınlarda yüzde 11.7 olarak tahmin edildi. Mevsim etkisinden arındırılmış verilerle istihdam edilenlerin sayısı 2024 Kasım'da aylık 168 bin kişi azalarak 32 milyon 748 bin kişi, istihdam oranı ise 0.2 puan azalarak yüzde 49.6 oldu. İşgücü Kasım'da bir önceki aya göre 252 bin kişi azalarak 35 milyon 820 bin kişi düzeyinde belirlendi. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0.5 puan azalarak yüzde 15.8 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgü-

Siber Güvenlik Başkanlığı kuruldu

Türkiye'ye yönelik siber tehditlerin önlenmesi ve bu alanda kurumlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması amacıyla merkezi Ankara'da bulunan Cumhurbaşkanlığı'na bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli Siber Güvenlik Başkanlığı kuruldu. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre Siber Güvenlik Başkanlığı, başkan ve hizmet birimlerinden oluşacak. Başkanlık; Siber Savunma, Siber Mukavemet ve Ekosistem Geliştirme olmak üzere üç genel müdürlükten oluşacak. Yurtiçinde başkan, yurtdışında ise başkanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararıyla temsilcilik kurabilecek. Başkanlığın görev ve yetkileri arasında siber güvenliğin sağlanması amacıyla politika, strateji ve hedefleri belirlemek, siber güvenlik alanında kamu, özel sektör ve üniversiteler arasındaki işbirliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapmak bulunuyor. Başkanlıkça yürütülmesi gereken görevler, Başkanlıkta ilgili birimler oluşturulup faaliyete geçene kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerine getirilmeye devam edilecek. Kararnameye göre Başkanlık için toplam 135 kadro ihdas edildi. Bu arada yürürlük ve yürütmeyle birlikte 21 maddeden oluşan Siber Güvenlik Kanun Teklifi Cuma günü TBMM'ye sunuldu. Ayrıca TBMM'ye sunulan bir diğer düzenlemeyle en düşük emekli aylığının 12 bin 500 liradan 14 bin 469 liraya çıkarılması, işverenlere her bir çalışan için asgari ücret desteğinin bin liraya yükseltilmesi de yer aldı.

cü oranı 2024 Kasım'da bir önceki aya göre 0.6 puan artarak yüzde 28.2 oldu.

Sanayi üretim endeksi arttı

Sanayi üretim endeksi değişim oranları (%), Kasım 2024	Aylık değ. (%)	Yıllık değ. (%)
Toplam sanayi	2,9	1,5
Madencilik ve taş ocaklığı	2,8	-6,6
İmalat sanayi	3,0	1,2
Elektrik, gaz, buhar	2,0	11,1
Ara malı	1,0	0,5
Dayanıklı tüketim malı	-1,9	-0,8
Dayanaksız tüketim malı	1,3	1,1
Enerji	5,6	7,8
Sermaye malı	8,4	0,8
Düşük teknoloji	1,2	2,1
Orta-düşük teknoloji	2,0	1,0
Orta-yüksek teknoloji	5,4	0,8
Yüksek teknoloji	10,2	-2,9

Kaynak: TÜİK

2024'TE EN ÇOK KÜLÇE ALTIN KAZANDIRDI

2024'te en çok kazandırıcı finansal yatırım aracı külçe altın oldu. TÜİK'in yayınladığı Aralık ayı finansal yatırım araçlarının reel getiri oranlarına göre, yıllık değerlendirilmede en yüksek reel getiri yurtdışı üretici fiyat endeksi (YI-ÜFE) ile indirildiğinde yüzde 20.35, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde yüzde 7.13 oranıyla külçe altına gerçekleşti. Yıllık değerlendirmede külçe altını mevduat faizi ve BIST 100 endeksi izledi. Yıllık değerlendirmede en çok kaybettiren finansal yatırım aracı ise euro oldu.

Aralık'ta aylık en yüksek reel getiri BIST-100 endeksinde sağlandı. Aylık en yüksek reel getiri YI-ÜFE ile indirildiğinde yüzde 6.68, TÜFE ile indirildiğinde ise yüzde 6.02 oranlarıyla BIST-100 endeksinde gerçekleşti. Aralık'ta en çok kaybettiren yatırım aracı YI-ÜFE ile indirildiğinde yüzde 1.46, TÜFE ile indirildiğinde yüzde

İslam MEMİŞ / Altın ve para piyasaları uzmanı

“Yatırımcılar birikimlerini çeşitlendirmeli”

Küresel piyasalar Trump'ın göreve başlayacağı 20 Ocak'ta bekliyor. O tarihe kadar piyasalarda sakin bir seyir devam edebilir. Trump'ın göreve gelmesiyle beraber finansal piyasalarda gelen açıklamalara göre yeniden bir hikaye oluşacak.

2025 yılına ilişkin birçok belirsizlik var. AB ülkelerine uygulanacak yeni vergiler, ABD-Çin ticaret savaşlarının yeniden başlayıp başlamayacağı, jeopolitik gelişmeler gibi birçok konuda belirsizlik var. Ondan sebep her ay farklı yatırım araçlarında farklı getiriler görebiliriz. Özellikle altın ve Bitcoin arasında çetin bir yarış görebiliriz. Donald Trump'ın kripto paraları desteklemesi,

belirsizlikten dolayı merkez bankalarının ve yatırımcıların fiziki altın tercihi, 2025'te iki sınırlı varlık arasında yarışın devamını desteklemesini bekliyorum. 1 Bitcoin 3 milyon 308 bin lira, 1 kg altın 3 milyon 53 bin lira. Arasındaki makas bize yarışa işaret ediyor. 2025'te yatırımcılar birikimlerini çeşitlendirmeli. Sepetinde tüm varlıklar bulunmalı ve uzun vadeli bir yatırımcı olmalı. Mart ayı itibarıyla belirsizlikler biraz daha netleşir. Kısa vadede tek bir yatırım aracına yönelmemeli.

2.08 düşüşle külçe altın oldu. Üç ve altı aylık değerlendirmeler ise en çok brüt mevduat faizi kazandırdı.

Bu arada kur korumalı mevduat (KKM) stoku gerilemeye devam etti. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda KKM stokunun 2023 yılı Ağustos'taki zirve değeri olan 3.4 trilyon liradan 1.1 trilyon liraya (3 Ocak 2025) düştüğünü vurguladı. KKM'nin toplam mevduat içindeki payı yüzde 26.2'den yüzde 5.9'a gerilediğini kaydetti.

İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ 50.9'A YÜKSELDİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi 2024 yılı Aralık'ta 50.9'a yükseldi. 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Geçen yılın son ayındaki pozitif rakamla birlikte ihracat pazarlarındaki talep koşulları yılın tamamında iyileşme sergiledi. Aralık'taki iyileşme ılımlı olmakla birlikte Kasım'a göre daha belirgin düzeyde gerçekleşti. PMI kapsamında takip edilen tüm ülkeler içinde en hızlı ekonomik büyüme oranları Ortadoğu'da gözlemlenirken, en güçlü üretim artışı Suudi Arabistan'da yaşandı. ABD'de ekonomik aktivite keskin şekilde arttı. Avrupa'da aralarında İngil-

tere, İspanya ve Rusya'nın da olduğu ülkelerde büyüme kaydedilirken, İspanya ve Yunanistan'da genişleme yılın son ayında hız kazandı. Buna karşılık Almanya, Fransa ve İtalya gibi ülkelere üretim hacimlerinde düşüş gözlemlendi.

İHRACAT VE İTHALAT BEKLENTİSİ ARTTI

Söz ihracat ikliminden açıklanmışken geçen hafta açıklanan dış ticaret beklentilerine de bir göz atalım. Ticaret Bakanlığı tarafından üçer aylık dönemler halinde uygulanarak resmi istatistik programı kapsamında yayınlanan dış ticaret beklenti anketi sonuçlarına göre, 2025 yılı birinci çeyrek ihracat beklenti endeksi bir önceki çeyreğe göre 2.4 puan artarak 101.3 oldu. İhracat beklenti endeksine dahil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek üç aya ilişkin ihracat beklentisi bir önceki çeyreğe göre endeksi azalış yönünde etkilerken gelecek üç aya ilişkin ihracat sipariş beklentisi, şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyi ve son 3 aya ilişkin ihracat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler endekse artış yönünde yansıdı. 2025 yılı birinci çeyrek ithalat beklenti endeksi, bir önceki çeyreğe göre 6.9 puan artarak 117.3 oldu.

ŞİRKETLERİN DÖVİZ VARLIĞINDA AZALMA VAR

Finansal kesim dışındaki firmaların döviz varlıkları Ekim'de bir önceki aya göre 1.5 milyar dolar azalışla 165 milyar 12 milyon dolar, yükümlülükleri 544 milyar dolar azalışla 297.36 milyar dolar oldu. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre bu dönemde finansal kesim dışındaki firmaların net döviz pozisyonu açığı 960 mil-

Hikmet BAYDAR / 3. Göz Danışmanlık CEO'su

“Moody's ve Fitch'ten iyi haberler alabiliriz”

2025'te yurt dışındaki gündem daha çok enflasyondaki düşüş ve buna bağlı faiz indirimleri olacak TCMB'nin faizleri yüzde 30'lara kadar kademeli olarak düşürmesi beklenirken yıllık bazda enflasyonda 26 ile yılı kapatabileceğimiz düşünülüyor. Bu arada Ocak ayı sonunda Moody's ve Fitch Türkiye ile ilgili açıklama yapacak. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek notun artırılabilirliği yönünde bir görüş bildirdiği için bu kurumlardan Ocak sonu iyi haberler alabiliriz. Diğer yandan enflasyon düşüğe sıkı para politikasında gevşemeler görebiliriz. Bütün bu verilere göre de yabancı yatırımcı girişinin özellikle faizli enstrümanlar için artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Bu arada

Suriye'nin yeniden imarı bu konuda inşaat ve altyapı ile ilgili firmaların da önünü açacağı için Borsa'da söz konusu şirketlere yönelik bir hareket görebiliriz. Global risklerden Trump ve gümrük duvarları ile İsrail'in savaşı büyütme çabaları hala önemli bir sorun olarak karşımıza çıkarken, Ukrayna-Rusya savaşının ciddi riskler oluşturabileceğini de unutmamalıyız. Faizlerin düşüşü tahvil ve fonlarına ciddi getiriler sağlayabilir. Borsa için ilk çeyrek verileri çok önemli.

PARA HABER

Prof. Dr. Doğan CANSIZLAR / Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi

“2024’te büyüme yüzde 2.5–3 arasında”

Büyüme oranı, uygulanan dezenflasyon programı sonucu 2024 yılında düşmüş bulunuyor. 2024 yılının ortalama yüzde 2.5–3 arasında bir büyüme oranı ile tamamlanacağı, 2025’te de büyümenin yüzde 4 civarında olacağı tahmin edilebilir. Büyümede yaşanan bu gerilemeye karşın kayıtdışılığın da etkisiyle işsizlik oranının yükselmemesi hatta az da olsa düşmesi olumlu bir gelişme olarak düşünülebilir. Çünkü genellikle büyüme oranı düştüğünde işsizlik oranı artar. Enflasyonun gerileme hızındaki yavaşlık; yüksek faiz politikasının bir süre daha devam ettirilmesine ve neticesinde büyümenin o süre içinde düşük kalmasına yol açacağı için işsizlik oranında önümüzdeki dönemde artış görülebilir. 2025 yılında işsizlik oranı yüzde 10 civarında gerçekleşebilir.

yon dolar artışla 132.3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

3. Göz Danışmanlık CEO’su Hikmet Baydar, finansal kesim dışındaki kurumların döviz varlığında azalmaya dikkat çekerek, “Bu durum dövizle ilgili yukarı yönlü bir tedirginliğin olmadığını bize gösteriyor. Yabancı kurumlar da döviz beklentilerini hep aşağı yönlü revize ediyorlar. Carry trade dediğimiz döviz bozup TL cinsi getiri sağlayarak avantaj elde etme stratejisiyle ülkemize gelen yabancılar dövizde yükselişi istemez. Aksine TL’nin değer kazanması dolar bazında getirilerini artırmaktadır. Şirketler de bu analizleri gördüğü için döviz cinsi borçlanmayı tercih ederken, getirisi düşük olan döviz de varlıklarında tutmak istemiyorlar. Söz konusu hareket dövizde yukarı yönlü beklenti olmamasını göstermesi nedeniyle olumlu” dedi.

TÜFE YÜZDE 1.87 YÜKSELDİ

3 Ocak’ta 2024 yılı Aralık ayı enflasyon verisi açıklanmıştı. Geçen hafta başında ise mevsim etkisinden arındırılmış TÜFE ve TCMB’nin aylık fiyat gelişmeleri raporu açıklandı. TÜİK verilerine göre mevsim

Prof. Dr. Murat ŞEKER / İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Gıda, enflasyonu yukarı çeken ana etkenlerden biri olacak”

2025 yılı, 2023 ve 2024’te hissedildiği kadar yüksek bir enflasyon olmasa da hanehalkı gündeminde önceliğini koruyan düzeyde hissedilen bir enflasyonla devam edecek. Enflasyonda azalış ivmesi devam edecek, ancak yine de yüksek düzeyde oranlar hüküm sürecek. Özellikle gıda enflasyonu oranı yukarı çeken ana etkenlerden biri olacak. Öte yandan enerji ve ulaşım alanındaki maliyetlerde gözlenecek artışlar da enflasyonun dizginlenmesinde set olacak. Kira ve konut giderleri yine harcama kalemlerinde en önemli paya sahip olacak, fakat artış hızı yavaşlayacak. 2025 yılı için enflasyonla mücadeleden daha önemli bir konunun işsizlikle mücadele olacağını düşünüyorum. İşgücü piyasaları 2025 yılı için önemli riskler barındırıyor.

etkisinden arındırılmış TÜFE Aralık’ta aylık yüzde 1.87 arttı. Arındırılmamış verilerle TÜFE Aralık’ta aylık yüzde 1.03 artışla piyasa beklentilerinin altında gerçekleşmişti. TÜİK verilerine göre Aralık’ta mevsim etkisinden arındırılmış işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE (B) yüzde 2.33, enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE (C) yüzde 2.46 arttı. TCMB’nin aylık fiyat gelişmeleri raporuna göre Aralık’ta yıllık enflasyon gıdada belirgin olmak üzere, tüm ana gruplarda geriledi. Hizmet grubunda aylık enflasyondaki yavaşlama belirginleşti, fiyatları düşen ulaştırma hizmetleri grup içinde öne çıktı. Kiralarda aylık artış zayıfladı.

3. Göz Danışmanlık CEO’su Hikmet Baydar, “Mevsim etkisinden arındırılmış TÜFE önümüzdeki günlerde de düşüş göstermeye devam edecek. Özellikle baz etkisi nedeniyle Ocak ve Şubat ayı enflasyon rakamlarında bunu açık bir şekilde göreceğiz. Enflasyonda belli bir istikrar yakalanınca da mevsimsel etkilerin sapmasının daha az olduğunu göreceğiz” dedi.

Dr. Okan Güray BÜLBÜL / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Beklentiler karşılık bulmadı”

Aralık ayı enflasyonunun açıklanması sonrasında son altı aylık enflasyon ortaya çıktı ve SSK ve Bağ-Kur emeklileri için yüzde 15.75’lik zam oranı oluştu. Bu zam emeklilere doğrudan yansıtılacak. Kök aylıkların düşük olması nedeniyle yüzde 15.75’lik zammı hiç alamayacak ya da daha düşük oranda alabilecek bazı emekliler vardı. Bu sorunun çözülmesi için de halihazırda 12 bin 500 lira olarak uygulanan rakamın artırılması gerekiyordu. Beklentiler 14 bin 500–15 bin liraya yükseltilmesiydi. Yalnızca tüm emeklilere uygulanan yüzde 15.75 zammın uygulanmasıyla sınırlı kaldı. Ocak’tan itibaren en düşük emekli aylığı 14 bin 469 lira olarak ödenecek. Bunun dışında hem memurlarla SSK ve Bağ-Kur emeklileri

arasındaki 4.2 puanlık farkın kapatılması hem de zam oranın kümülatif olarak yüzde 20’ye refah payıyla tamamlanması yönündeki beklentiler ne yazık ki karşılık bulmadı. Görevdeki memurlar ve memur emeklileriyle SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin zam oranının düşük kalması olumsuz sonuçlara neden oluyor. EYT sonrası yaşları da genç olan emeklilerin kayıt dışı çalışma eğiliminde bir artış yaşanıyor. Emekli aylıklarını düşük kaldığı müddetçe bu kayıt dışı çalışma eğiliminin de artacağını görüyoruz.

